

Kronik:

Mit samliv med facebook

Per-Olof Johansson
26-01-2015

Der siges meget negativt om facebook, og jeg har nu og da i læserbreve givet udtryk for, at det ikke er hele sandheden. Beskrivelsen af facebook får tit karakter af en statistik – så og så meget og så og så mange gør det og det.

Jeg får på grundlag af nu syv års brug af facebook lyst til at skrive min egen version. Om 'Mit samliv med facebook'. Det er ikke en historie, som normalt vil interessere journalister, som gerne går efter de store tal. Jeg har et begrænset antal venner på facebook – 600 og et eller andet. Med til historien hører, at jeg har haft hjemmesider siden 1995 om diverse emner, der interesserer mig og om de trykte bøger og artikler, jeg har gjort mig i. Jeg har blogget siden 2004. Det var altså ikke en novice på nettet, der i 2008 gik ombord på facebook. Jeg havde faktisk besluttet at lade være. Men da jeg havde lavet et par hjemmesider på hhv dansk og engelsk om en dansk familie med et usædvanligt navn, og i den opridset deres forhistorie, meldte et medlem af den chilenske gren sig og inviterede til venskabet på facebook, og så takkede jeg ja, herregud. På samme måde startede mit eventyr med computer: Jeg skulle have et skub, selvom det var indlysende, hvilken stor fordel den er for en meget skrivende.

Dette skal være en personlig beretning om facebook, alligevel synes, jeg det er nødvendigt at ridse nogle forhold omkring uvæsenet op, som jeg sjældent ser pointeret i kritikken. Jeg gør det ikke ud fra noget ekspertstandpunkt. Overhovedet tror jeg slet ikke på dem, der mener, at nogen er i stand til at levere det totale overblik.

Et ofte fremhævet negativt punkt er alle reklamerne, som trænger sig på og er specielt udvalgt til mig, på grundlag af mine aktiviteter på facebook. Selv har jeg meget sjældent skævet ud til højre for at se reklamerne, og er det sket, er det nærmest for morskabs skyld – fordi de i den grad rammer ved siden af! Ikke desto mindre har jeg installeret et lille program, som fjerner dem, og det kan jo enhver gøre, der føler reklamerne generer.

Et andet kritik punkt er debatkulturen. Politikere og andre kendisser hjemses af en mængde spilverderbere, som ikke lever op til god tone, mange kvindelige debattører siges at være ude for det samme. Det er bare ikke ensbetydende med, at det rammer alle. Jeg nægter da ikke, at det er et problem for netop de grupper. Folk, der ikke er på facebook, må tro det dominerer, og det gør det ikke. Ville mon så mange, som det er tilfældet, ellers overhovedet gide at deltage?

Noget helt dominerende i det facebook jeg færdes i og som sjældent fremhæves er, hvor afhængig facebook er af andre tjenester. Det som jeg ser facebook er lykkedes med, det er at skabe et rum for udveksling af alt det som sker i andre hjørner af Internet.

I midten af 90'erne syntes jeg, det var et problem, så lidt styr jeg havde på indlæg, jeg fik placeret på andres hjemmesider. Jeg udkastede derfor den ide, at dette kunne løses ved at debattører havde egen hjemmeside, hvor indlægget blev placeret, og så henviste man med link til modparten og vice-versa. Hver især bevarede vi så retten og magten over vore egne indlæg, jeg kaldte det 'WWW-debatforum'. Det blev blot en overskrift over egne debatindlæg, trykte som utrykte.

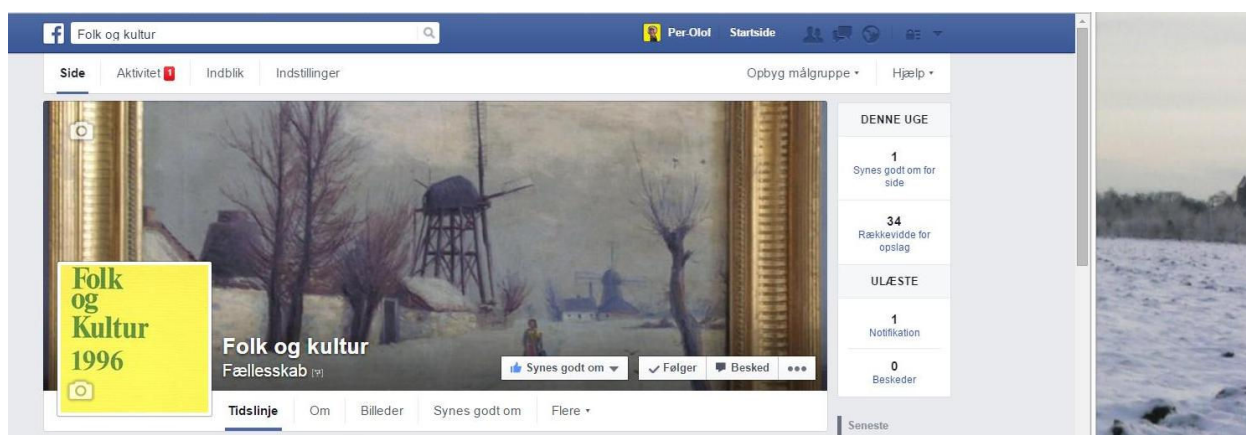
Blogsystemet blev teknisk en meget bedre løsning. Nu er 'blogger' næsten blevet et erhverv, skønt det ofte dækker over plads hos et andet medie, sikkert nok til gensidig fordel, men knap så frit, som 'bloggen' var tænkt.

En kendt forfatter har droppet facebook, fordi hun var træt af at læse andre, mindre succesrige forfatteres opdatering om deres aktiviteter, udgivelser, oplæsninger. Men man accepterer jo selv facebookvennerne en efter en? Min indstilling til invitationer har været en særlig årvågenhed på netop det punkt, og måske derfor har jeg ikke haft så mange ubehagelige oplevelser - for få til at komme ind på dem her.

Selv med et begrænset antal venner, er det naturligvis uoverkommeligt at følge alles gøren og laden. Der er en

nødløsning: Man kan sortere dem på nogle lister, familie for sig osv, og så kan man jo efter behov tjekke, om noget vigtigt skulle være gået ens næse forbi.

Min personlige side er så broget i sit indhold, at jeg selv dårligt kan trække et hovedindhold op. Jeg prøver: Det kan være noget i dagens forløb, en kommentar til dagens nyheder, et foto af noget natur eller et fund, fotos fra oplæsninger, jeg har overværet, en henvisning til et indlæg på min blog eller til en ny hjemmeside. Det kan også være et længere indlæg i den form, facebook kalder 'note', som lige så godt kunne være et blogindlæg, men som havner på facebook, måske som led i en samtale med andre på facebook.

Det er sådan det er: Der føres samtaler på facebook, kortere og længere. For udover den egne side, er der jo alle de andres. Meget 'ses' bare, meget får en tilslutning i form af 'synes godt om', hvilket også kan være kvittering for et link. Andet må følges af en kommentar, som måske bliver til flere i et ofte langt slingret debatslalom sammen med fb-vennens andre fb-venner. Og det kan både være familie og ikke-familie. I Kvicklys café hører man jo også et og andet, som ikke lige var henvendt til mig og dig, men det er jo ikke farligt. Så er der alle invitationerne til udstillinger, oplæsninger, receptioner – ting jeg ellers ikke ville ane eksistensen af. Selvfølgelig er jeg også delagtig og meddelagtig i opdateringer, som de udskældte madbilleder, kattevideoer, men det er da ikke noget der dominerer – noget der kan gås let hen over om så skal være, tit og ofte dog også rigtig morsomt. Arne Herløv Petersen skriver næsten dagligt lange interessante opdateringer om bøger og dagens politik, dem kan jeg godt lide at læse. I modsætning til mig går han imidlertid meget op i

småkryp og bringer jævnligt et billede. Teksterne kaster jeg mig over, insekterne får måske noget mindre opmærksomhed. Jeg har lavet mig en særlig side, hvor jeg giver plads for mine publicistiske overvejelser, som ligger lidt ved siden af, hvad jeg forventer andre end jeg selv synes er interessant. Jeg tænker højt om det antal besøgende, som nu og da overrasker mig. Der ud over har jeg sat gang i nogle mere emnespecifikke grupper, da jeg nu ved, at jeg er meget optaget af emner, jeg ikke på forhånd venter alle fb-vennerne på min personlige side interesserer sig for. Det er vel lidt i stil med de små aviser i gamle dage, hvor samme person både skrev leder, reportager og vittighederne – under forskellige mærker!

Som nævnt var det en hjemmeside for en familiehistorie, som blev min indgang på facebook. Jeg havde svært ved at se, i hvilken grad min chilenske kontakt kunne have fornøjelse af at være ven med mig. Det gav anledning til, at jeg supplerede hjemmesiden om familien med en facebookgruppe, som familien ser ud til at have haft en del fornøjelse af, fordi de på den har kunnet kommunikere åbent. Samtalen kommer i gang på en anden måde, end hvis de havde været henvist til at udveksle mails. Chilenerne opdagede, at de var to grene af den samme familie, fra USA fik vi beretningen om en familie med samme navn, som var af anden oprindelse, og som havde cuttet navnet lidt ned! I Danmark måtte man også erkende, at der i hvert fald var to familier med samme navn, hvilket gav anledning til et par afklarende artikler - også i avisen. Hvorfor var der også familie i Sverige? Jo de var børn af en flygtet chilener!

Nogle grupper lever kort eller periodisk. De fortsætter at være der ud over den aktive periode som en slags arkiv for brugere, som nok ser, men ikke kommenterer.

Et emne, som optager mig meget, hedder 'spånkurve' – og det har jeg i anledning af facebook udvidet til at omfatte alle kurve i Danmark – uanset materiale og form og uanset oprindelsesland. Der kan oplysninger og billede om kurve før som f.eks. småkurve og do om nye, danske såvel som udenlandske i Danmark – finde plads. Det har da tæt på 300 syntes godt om, ikke et antal der tilkalder en hær af journalister.

En gruppe, jeg kalder 'Folk og Kultur', har ikke påkaldt sig samme interesse som kurvene. Titlen er hentet fra den årbog, som den nu nedlagte forening for Danmarks folkeminder udgav i mange år. Opgaven er der ikke særlig personligt præget af mig, handler meget om at finde relevante links indenfor området.

Jeg er suppleant i Dansk-Svensk Forfatterselskabs bestyrelse og har selvfølgelig oprettet en gruppe, hvor enhver med interesse for dansk-svenske litterære udvekslinger er velkommen, selvom selskabet som sådan eksklusivt er for forfattere.

På en eller anden måde er jeg havnet som administrator af en gruppe kaldet 'Keramik relæet' som giver plads for udstillingsoplysninger, spørgsmål og billeder om keramik. En anden gruppe tager sig af de mere tekniske spørgsmål inden for faget! Der blander jeg mig kun for henvise til 'Keramik relæet' som det åbne forum, hvor udstillingsreklamer kan få plads! Det antal grupper, jeg selv blot er deltager i, er ganske uoverskueligt, men bringer mit tit oplysninger, jeg ellers umuligt kunne have fået.

Et eksempel måske bedre end opremsning: En hollænder har sat en gruppe i gang om kurve, hun kalder den 'Wonderful Willow', men alt om kurve får her plads. Her møder jeg oplysning om en fransk bog om kurvemageri i Bretagne, som jeg fristes til at købe. Jeg får derved kontakt med forfatteren, som er ud af en kurvemagerfamilie som jeg selv. Det

videnskabelige niveau er højt, en ingeniør som blev etnolog – og han kan også lave kurve. Det er ikke en 'how to do', bogen er et enestående stykke kulturhistorie, via hans bog reddet i sidste øjeblik. Jeg henviser ham til mit mere beskedne bidrag til genren og en hel anden slags kurve nemlig 'spånkurve i Danmark', som blev lavet her i Lillerød. Og tænk – han var praktikant på et mejeri i Tikøb og har været på besøg her i byen, kendte den godt!

Nogle grupper smitter og giver anledning til lignende, og sådan forstår jeg at gruppen 'Du ved du bor i Lillerød når...' er opstået. En tilflytter, der følte behov for at sætte navn på sin nye lokale identitet' satte gruppen i gang' og i løbet af kort tid er der over 600 deltagere! Da jeg altid er gået op i lokalhistorien, tilflytter i 3. generation, er det helt naturligt for mig både at bidrage og lytte til de andres samtale i den gruppe. Allerød består siden 1970 af de tre gamle kommuner, Blovstrød, Lillerød og Lyng-Uggeløse, hvor stationsnavnet og kommunenavnet 'Allerød' tit bliver heftet på byen Lillerød. Så er det sjovt at være med til, at navnet får nyt liv. Her udveksles erindringer og spørges til personer og steder, udveksles gamle klassebilleder og klassekammerater finder efter mange års adskillelse hinanden. Her deltager personer fra Brasilien, fra Los Angeles, fra Bangkok.

Der er lukkede grupper, som kun er medlemmerne kan se og kommentere i. Mindre lukkede grupper kan alle se, men det kræver optagelse for at kunne bidrage.

Jeg er med i med begge typer. Nogle melder sig dagligt med en opdatering. 'Sprogbøffer og sprogljuveler' er ikke præget af den store alvor, men giver gerne et sprogligt pift eller to om dagen. 'Gamle København' præsenterer os for københavnerbilleder fra skufferne, mest noget aldrig før set. På Bornholm sidder en tidligere museumsdame og organiserer historiske fotos, som er spændende også for andre end bornholmere. Der er politiske indfaldsvinkler, historiske såsom gruppen om 'Besættelsens billeder'.

Som sagt er facebook i høj grad en pøl, hvor meget samles. Videoerne kommer som regel fra en YouTube-link men også en lignende tjeneste Vimeo. Man kan anbringe billeder i albums på facebook, men man kan også linke til billeder anbragt andre steder. Jeg startede med at anbringe billeder i Picasa webalbums og ved nyt album der annoncerer jeg det på facebook, evt. i en relevant gruppe. De fleste kurvebilleder anbringer jeg imidlertid nu i billedtjenesten flickr, som tiltler mig mere end Picasa.

Men sådan som linkene samles på facebook, kan de også vise ud fra facebook. Har man en twitterkonto, som jeg har, kan opdateringerne på facebook automatisk gå videre til twitter, hvilket også er tilfældet med nye blogindlæg. Også de

mekanismer skal naturligvis styres. Jeg har en blog om en gammel bog, Bonde-Practica, hvis historie er som et kikhul til videnskaben før naturvidenskaben og som har en århundrede lang historie også i Danmark, som i det øvrige Europa. Et nyt indlæg i den blog følges op i facebookgruppen 'Folk og Kultur', men kun i undtagelsestilfælde på den personlige side.

Meget mere kunne siges - men altså – sådan kan beskrivelsen af facebook også se ud!

Ps: Ja jeg har skrevet noget lignende før – jeg prøver bare igen!